

सामुदायिक ध्यान व प्रार्थना परिपाठ

श्री संत शंकर महाराज आश्रम व शिक्षामंदिर भक्तिपीठम्
श्रीकृष्ण विष्णवद्वारा, ला. शासकागाव रेल्वे, पि. अमरावती (महा.)

दास शंकर

॥ श्री गुरुदेव प्रसन्न ॥

मनोगत (पाचव्या आवृत्तीच्या निमित्ताने)

‘सामुदायिक ध्यान व प्रार्थना परिपाठाची’ चवथी आवृत्ती संपल्यामुळे गृहस्थाश्रमी साधक, वाचक, बालक-बालिका यांच्याकडून पाचव्या आवृत्तीची मागणी पुढे आली. त्यातून ही आवृत्ती आकारास आली हे सांगताना आनंद होत आहे.

पाचव्या आवृत्ती मध्ये श्री गणपती स्तोत्र, श्री पांडूरंगाष्टक स्तोत्र, सामुदायिक ध्यान-प्रार्थना परिपाठ, श्री संत लहानुजी महाराज व श्री समर्थ सत्यदेव बाबांचे स्तुती व प्रार्थना-वंदना अष्टक, विनवणी श्लोक, सर्वधर्मप्रार्थना, श्री पांडूरंगस्तोत्र, या सोबतच श्री भगवान पांडूरंगाची पूर्ण आरती सह इतर आवश्यक आरत्या व विनवणी, मागणी सुध्दा नव्याने दिलेली आहे.

या आवृत्तीचे वैशिष्ट्य हे आहे की, या पुस्तीकेच्या सुरुवातीला पाठकांच्या सोईसाठी म्हणून पृष्ठक्रमांकासह अनक्रमणिका सुध्दा दिलेली आहे. त्यामुळे ही पुस्तीका सहजपणे व सुलभपणाने हाताळता येईल.

पुवीच्या आवृत्ती प्रमाणेच ह्या नव्या आवृत्तीचे सर्वपाठक स्वागत करतील अशी आशा नव्हे अपेक्षा करतो !

अमरावती

सर्वांचा ऋणांकित
भास्कर मोहोड

॥ श्री गुरुदेव प्रसन्न ॥

निवेदन

प्रिय उपासकांनो !

सामुहिक ध्यान व प्रार्थना ह्या प्रणालिच्या माध्यमातून, फार प्राचिन काळापासून ऋषी, मुनी, साधू-संत, योगी-महंत या सर्वांनी आप-आपल्या आत्मोन्नतीच्या मार्गाचा शोध घेतला आहे व निर्विकल्प समाधीचे स्थान प्राप्त करून ‘मी तोच आहे’ ‘अर्थात सोऽहं’ असा अनुभव सिध्द करून निर्वाण पदाला आश्रयीत झाले आहेत आणि मोक्ष लाभाचे वैभव अंगीकारून स्वानंदसुखाला पोहोचले आहेत.

वंदनिय श्री राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी गृहस्थाश्रमी भक्तांचे जीवन सुखाचे, समाधानाचे, प्रसन्नतेचे आणि समत्वासहित प्रेमस्वरूप, स्वानंदस्वरूप, स्वर्गतुल्य व्हावे म्हणून हीच प्रणाली आचरण्याचे प्रतिपादन केले आहे. आपणा सर्वांचा संसार सुखाचा व्हावा आणि त्यामध्ये संत महात्म्यांना लाभलेल्या अपुर्वशांतीचा अनुभव घेता यावा, त्या अनुसार जनतेने आपले जीवन घालवावे, यासाठी त्यांनी ही प्रणाली सोप्या, सरळ व साध्या भाषेत आपल्याला सांगितली आहे.

सामुदायिक ध्यान व प्रार्थनेचा परिपाठ घराघरातून

नियमितपणे चालावा, उच्च अशा महान तत्त्वाच्या अर्थात ईश्वरीय स्वरूपाच्या समन्वयाचे भाव जागृत क्वावे आणि आपल्याला मिळालेल्या जन्माचे सार्थक क्वावे असे आम्हाला वाटते. ‘साडेह’ ह्या सिध्दमहापदाचा आश्रय सर्वांना प्राप्त होण्यासाठी आम्हाला सामुदायिक ध्यान व प्रार्थना या परिपाठाचे पराकोटीचे स्मरण होते. या ‘परिपाठाने’ राजयोगाच्या अधिकाराचे ज्ञान सोपे कस्तूर दिले आहे. त्यातून गृहस्थाश्रमी मंडळीला अगाध आनंद मिळेल यात शंका नाही.

‘सामूहिक ध्यान व प्रार्थना परिपाठ’ ही छोटी पुस्तीका गृहस्थाश्रमी, भाविक सज्जन, नित्य उपासक, नर-नारी, बाल-बालीका या सर्वांना उपयोगी पडणारी आहे. आपआपल्या घरात राहूनच ध्यान, प्रार्थना व परमेश्वराचे नित्यस्मरण नियमितपणे चालण्यासाठी म्हणून आणि त्यातून मानवी जीवनाचे कल्याण क्वावे म्हणून ही परिपाठ पुस्तीका लाभप्रद ठरेल असे विश्वासपुर्वक व ठामपणे सांगू इच्छितों. कारण ह्या पुस्तिकेमध्ये सामूहिक ध्यान व प्रार्थनेच्या परिपाठा सोबतच परमहंस लहानुजी महाराजांचे व प. पुज्य सत्यदेवबाबांचे अष्टक व वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांनी तयार केलेले परमहंस लहानुजी महाराज व परमहंस सत्यदेवबाबांचे विनंतीचे श्लोक, सर्वधर्मीय प्रार्थना आणि आरत्या समाविष्ट केल्या आहेत. हे सर्व

नित्यपरिपाठांचे दृष्टीने घराघरात संग्रहीत असणे आवश्यक आहे. कारण ते मानवी जीवनाला कल्याणकारक आहे. आपण सर्वांनीच याचा अवश्य लाभ घ्यावा. हे सर्व साहित्य आपले पारमार्थिक जीवन घालविण्याच्या सोईने फारच महत्वाचे आहे.

श्री संत शिरोमणी जगत्गुरु तुकाराम महाराजांच्या गाथे प्रमाणे - 'ह्याचसाठी केला हा अदृहास । शेवटचा दिवस गोड व्हावा' या धारणेप्रमाणे, जीवन ईश्वरीय परमप्रेमाचे माध्यमाने घालवावयाचे असल्यास आम्हाला नियमित धारणा, ध्यान, प्रार्थना, नामस्मरणादिकाचे भान राखणे अत्यंत आवश्यक आहे व महत्वाच आहे असे सांगू इच्छितो. या परिपाठातील सामूहिक ध्यान-प्रार्थना, आरत्या हा ईश्वराजवळ जाण्याचा एक महत्वाचा मार्ग आहे. तो सर्वांसाठी सुखाचा आहे व सोयीचा सुध्दा आहे. म्हणून याचा सर्वांनी लाभ घ्यावा एवढे सांगून वाढलेले निवेदन येथेच थांबवितो !

दि. २१-३-१९९५

सायन, 'चुनाभट्टी
मुंबई- ४०००२२

- दासशंकर

अनुक्रमणिका

अ.क्र. विभाग

पृष्ठ क्रमांक

१) स्तोत्र विभाग

१) श्री गणपती स्तोत्रम्	१
२) सरस्वती वंदन	२
३) श्री पांडुरंगाष्टक स्तोत्रम्	३
४) श्रीमत् सदगुरु लहानुजी महाराज अष्टकम्	४
५) ॐ सत्चित् स्वरूप सदगुरु लहानुजी महाराज स्तुती अष्टक	५
६) श्री परमहंस सत्यदेवबाबा वंदनाष्टक	७

२) प्रातःध्यान विभाग

१) प्रारंभीक भजन (उठ गड्या अरुणोदय झाला)	९
२) प्रातःस्मरण गीत (गुरुदेव दया कर दे....)	१०
३) संकल्प गीत (आवो सभी मिल जायके....)	१०
४) प्रातःस्मरण श्लोक (प्रातःस्मरामी..हृदि....)	११
५) ध्यान का पाठ (हे गुरुदेव ! हम सबको....)	१२
६) नामधून	१३
७) एकसाथ श्री रामनामाचा जप	१४
८) आत्मचिंतन (अपने आत्म के चिंतन मे)	१४
९) श्री सदगुरु महिमामृताचे सामुहिक पारायण	१४
१०) परमहंस श्रीसंत सत्यदेवबाबा नमस्काराष्टक	१५
११) आरती गुरुनाथाची (फक्त सोमवारी)	१७

१२) पसायदान (प्रसादवाटपा सोबत)	१८
१३) विनवणी श्लोक	
अ) श्री समर्थ लहानुजी महाराजांचा	१९
ब) श्री समर्थ सत्यदेव बाबांचा	१९
१४) शांतीपाठ	१९
१५) त्रिवार जयघोष	२०
३) सामुदायिक प्रार्थना विभाग	
१) सामुदायिक प्रार्थना (मंगल नाम तुम्हारा प्रभू)	२१
२) प्रार्थनाष्टक (है प्रार्थना गुरुदेवसे)	२१
३) श्रीमत् परमहंस लहानुजी महाराज	२३
नमस्काराष्टक (पूज्य सद्गुरुयोगी आत्मज्ञानी संत)	
४) एक विशेष अर्जी पद (प्रार्थना प्रसंगी म्हणावे)	२५
५) वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज प्रार्थनापदे	
अ) जुग जुग जियो लहानुबाबा	२५
ब) प्रार्थनापद (ए शंकरजी! गिरीपरही चढा)	२७
६) नित्यप्रार्थना पाठामध्ये म्हणावयाच्या आरत्या	
अ) श्रीसमर्थ लहानुजी महाराजांची आरती	२८
(आरती लहानुजी स्वामी)	
ब) आरती श्रीसत्यदेबबाबांची	३०
क) आरती परमहंस श्री संत शंकरबाबा	३२
महाराजांची	
७) नामधून	३४
८) नामजप	३५

९) भाषणाची सूचना	३५
१०) पसायदान (प्रसाद वाटपासोबत)	३५
११) शेवटचा विनवणी श्लोक	३६
१२) शांतिपाठ (अ/ब)	३७
१३) त्रिवार जयघोष	३८
४) आरती विभाग	
१) आरती श्री मायबाईची	३९
२) आरती श्री समर्थ आडकुजी महाराजांची	३९
३) आरती वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांची	४१
४) आरती 'माय-बापा'	४१
५) आरती श्री समर्थ लहानुजी महाराजांची	४३
६) आरती श्री संत सत्यदेव बाबांची	४४
७) आरती लहानुजी बाबांची	४५
८) आरती प्रभू लहानुजीची	४७
९) आरती लहानुजी नाथाची	४८
१०) आरती स्वामी सत्यस्वरूपाची	४९
११) धुप आरती	४९
१२) आरती सदगुरुची	५१
१३) आरती श्रीरामाची	५१
१४) आरती तुळशी मातेची	५३
१५) आरती श्रीकृष्णाची	५४
१६) आरती श्री मारुतीची	५५

१७) श्री भगवान पांडुरंगाची संपूर्ण आरती	५६
१८) आरती भगवान शंकराची	५८
५) मंत्र पुष्पांजली व शांतीपाठ विभाग	
१) अ) ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्तदेवास्तानि	६०
ब) या ते पुष्पंच	६०
क) असितगिरी समंस्यात...	६१
ड) घालीन लोटांगन	६१
इ) कर्पूरगौरं, करुणावतारं	६१
फ) हरे राम, हरे राम, राम-राम हरे हरे	६२
२) शांतीपाठ (ॐ सहनावतु)	६२
३) विनवणी	६०
४) मागणे	६३
५) जयघोष	६४
६) मंगलाष्टक विभाग	
१) वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विरचीत १ ते ५	६५
२) श्रीसंत शंकर महाराज विरचीत ६ ते १०	६७
७) वैदिक प्रार्थना अ/ब	६९
८) राष्ट्रवंदना	७०

१) स्तोत्र विभाग

१) ॥ श्री गणपतीस्तोत्र ॥

या स्तोत्राची रचना भक्त शिरोमणी महर्षि श्री नारद मुनी यांनी केली आहे. त्यातच या स्तोत्राचे मोठेपण दडलेले आहे. या स्तोत्राचे शेवटी स्तोत्रपठणाचं फळ दिलेलं आहे. हे स्तोत्र विद्यार्थी, गृहस्थाश्रमी भाविक आदिंसाठी खुपच लाभदायक आहे.

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

नारद उवाच

प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं विनायकम्।
भक्तावासं स्मरेन्नित्यमायुः कामार्थसिध्दये ॥१॥

प्रथमं वक्रनुंडच एकदंत द्वितीयकम्।
तृतीयं कृष्णपिङ्गाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥२॥

लंबोदरं पंचमं च षष्ठं विकटमेव च ।
सप्तमं विघ्नराजेन्द्रं धूम्रवर्णं तथाष्टकम् ॥३॥

नवमं भालचंद्रं च दशमं तु विनायकम् ।
एकादशं गणपतिं द्वादशं तु गजाननम् ॥४॥

द्वादशैतानि नामानि त्रिसंध्यं यः पठेन्नरः ।
 न च विघ्नभयं तस्य सर्वसिध्दिकरं प्रभो ॥५॥
 विद्यार्थी लभते विद्यां, धनार्थी लभते धनम्।
 पुत्रार्थी लभते पुत्रम्, मोक्षार्थी लभते गतिम् ॥६॥
 जपेदगणपतिस्तोत्रं षडभिर्मासेः फलं लभेत् ।
 संवत्सरेण सिधिं च लभते नात्र संशयः ॥७॥
 अष्टभ्यो ब्राह्मणेभ्यश्च लिखित्वा यः समर्पयेत्।
 तस्य विद्या भवेत्सर्वा गणेशस्य प्रसादतः ॥८॥

इति श्रीनारदपुराणे संकष्टाशनं ।
 श्रीगणपतिस्तोत्रं संपूर्णम् ॥९॥

२) ॥ सरस्वती वंदन ॥

श्री गणपती स्तोत्रानंतर सरस्वती वंदन म्हणण्याची प्रथा
 आहे. सरस्वती ही विद्यादायिनी असल्याने तिचं स्मरण अगत्याचं
 आहे.

या कुन्देन्दुतुषारहार धवला या शुभ्रवस्त्रावृता ।
 या वीणावरदण्डमण्डितकरा या श्वेतपद्मासना ।
 या ब्रह्माच्युतशंकर प्रभूतिभिर्देवैः सदा वन्दिता ।
 सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेषजाङ्ग्या पहा ॥

३) ॥ श्री पांडुरंगाष्टक स्तोत्रम् ॥

महायोगपीठे तटे भीमरथ्यां । वर पुंडरीकाय दातुं मुर्नीद्रैः ।
समागत्य तिष्ठत्तमानंदकंद । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥१॥

तडिद्वाससं नीलमेघावभासं । रमामंदिरं सुंदर चित्प्रकाशम् ।
वरं त्विष्ठिकायां समन्यस्तपादं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥२॥

प्रमाणं भवाब्धेरिदं मामकानां । नितंबः कराभ्यां धृतो येन तस्मात् ।
विधातुर्वसत्यै धृतो नाभिकोशः । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥३॥

स्फुरत्कौस्तुभालंकृतं कंठदेशे । श्रियाजुष्ट केयूरकं श्रीनिवासम् ।
शिवं शान्तमीडय वरं लोकपालं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥४॥

शरद्वचंद्रबिबाननं चारुहासं । लसत्कुण्डलाक्रांत-गंडस्थलादूङ्गम् ।
जपाराग बिंबाधरं कंजनेत्रं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥५॥

किरीटोज्वलत्सर्वदिकप्रान्तभागं । सुरैरचितं दिव्यरत्नैरनर्थ्यः ।
त्रिभंगाकृति बह्मौल्यावतंसं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥६॥

विभुं वेणुनादं चरन्तं दुरन्तं । स्वयंलीलया गोपवेषे दधानम् ।
गवा वृंदकानन्दनं चारुहासं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥७॥

अजं रुक्मिणीप्राणसंजीवनंतं । परं धाम कैवल्यमेकं तुरीयम् ।
प्रसन्न प्रपन्नार्तिहरं देवदेवं । परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥८॥

इति श्रीमत आद्य शंकराचार्य विरचितं पांडुरंगाष्टकस्तोत्रं संपूर्णम् ।

४) श्रीसंतदामोदरदासजी महाराज विरचितम्
 श्रीमत् सद्गुरु लहानुजी महाराज अष्टकम्
 (द्रताविलम्बिता वृत्तम्)

ॐ सत्यकाम सत्य संकल्प, परब्रह्मभूतं पुरुषोत्तमम् महाविभूते ॥
 श्री लहानुजी वैकुंठनाथ अपार, कारुण्य सौशिल्य वात्सल्योदार्य ॥१॥

वसिष्ठ तटादि निकटं स्थितं, तपगंगापुर काननेमहारम्ये ॥
 वटवृक्ष तलभूमौ शिवोऽहं, सहजासनं अलक्ष-लक्षादि स्थाप्य ॥२॥

त्वमेव पिता त्व जननी त्वमेव, त्वमेवगुरुबान्धवाश्च त्वमेव ॥
 त्वमेव धर्मस्वचं मेमोक्ष मार्गो, दासस्तुभ्यं त्यजवा रक्षदेव ॥३॥

कलिहत जिवाना तरणाय, श्री लहानुजी पदाम्बुज वरणाय ।
 धर्मार्थ काम मोक्ष ख्ययं, इच्छेच्छोय आत्मना भवसागराधाय ॥४॥

मनः कामनापरिपूर्णम् त्वमेवधर्मसचं, च मेव मोक्षमार्गो ।
 दारिद्र्यं, रोग, निधिनाशनं, तापत्रय व्याधिग्रस्त स्वकृपेहरम् ॥५॥

श्वेतवस्त्र परिधानस्य हंस, अनालोचित् विषेशं लोकं शरण्यं ॥
 प्राणातार्तिहरं आश्रितं वात्सल्य, जलघेसर्वभूतहितेरताः ॥६॥

सूर नरादिक वंदितम्, गदाहीन द्विभूज श्री परमेश्वरम् ॥
 विश्ववंद्यं महादिव्यं नृसिंहरूपे, निखिलभयहरं तस्मै नमः ॥७॥

त्रिगुण रहितम् एकलक्षं निखिलं, जगादधारा जगत्स्वामीनं ॥
श्रीसमर्थ लहानु अन्यन्य त्वत्पदारविन्दं, युगलं शरणं प्रपद्येण ॥८॥

५) औं सद्विचित स्वरूप सद्गुरु लहानुजी महाराज स्तुतीअष्टक

ॐ सद्विचित स्वरूपा सद्गुरु, वृत्ति स्थिरावे पदी ।
तुझे वरुनि चित्त कधी न ढळता, निश्चल राही हृदी ॥
नाम रूपादि जड देह जगती, कल्पी तव समजूनी जगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥१॥

नेमी चक्राकार विराग प्रेमे, स्वशांती पै शोभला ।
उन्मन होवूनिया वृत्ति स्थिरावता स्वानुभवे रंगला ॥
अंतरबाह्य समाज ध्यान धरुनि, जाणोनिया त्यायोगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥२॥

भेदा भेद समूल नष्ट करुनि, जाने संविती रूपा ।
द्रष्ट, दृश्य, दर्शने त्रिपुटी हरीता, पाही स्वयेचि कृपा ॥
साक्षी होवुनिया जड इंद्रियांचा, मिथ्यत्व उमगुणी जगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥३॥

जड दृश्य हरपोनी लक्ष्य स्वरूपीता, चिदाभास मग खुले।
ज्ञाता, ज्ञेय अलक्ष करुनिया, मौनची शोभले ॥

तो कर्ता, कारण, कर्म हरेनिया, अनुभव जागे जगा।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥४॥

प्रमा, प्रमेय, प्रमाता, मना विसरुनी, अप्रमेयासि भला ।
पाही पाहतपणा विरुनिया, पाहणे रुपी रंगला ।
जैसे जली लवण प्रमाण शिरता, रिघवी जलाते जडा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥५॥

जल प्रलयी पाणीच पाणी पाहता, सरीता न वेगळी दिसे ।
तैसे स्वरुपी जगी जड रुपी, असोनी नसावे असे॥
द्वैतभाव आप पर नसे कदाही, सर्वस्व ऐक्य जगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥६॥

शब्देविन संवाद असे दिननिशी, दुजेविन अनुवादीला ।
चैतन्यी प्रगटता कृपा अहर्निशी, कैवल्य पदी जाहला ॥
हेचि नाम मुखी सदा स्मरुनिया, पावे सदा भव भंगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥७॥

जेव्हा देह असोनि नसे पण दिसे, तै सच्चित भाव वसे ।
तैसा सोऽहं रूप स्वरूप प्रकाशे, मोक्ष सुखा जातसे।
'दास' सदा हेची हृदयी धरुनिया, रंगीतसे या रंगा ।
श्रीमत् लहानुजी पदा स्मरुनिया, स्वानंद पावे जगा ॥८॥

६) श्री परमहंस सत्यदेवबाबा वंदनाष्टक

ॐ नमो सत्यदेव बाबा तुम्हांला ।
 सदगुरु आडकुजीची कृपा उजाला ।
 परब्रह्म अमुचा तुची एक त्राता ।
 तुम्हां वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥१॥

बोबडी वाणी सुहास्य ऐकविली ।
 भिंतीची मृत्तिका प्रसंगी अमृत झाली ।
 निर्विकल्प योगी सहजची अवस्था ।
 तुम्हां वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥२॥

सदा वैराग्य वृत्ती आरक्त नयनी ।
 खिळे, कांच, दोरी, सोने त्यांतची नाणी ।
 समत्व एकची अनुभव देई भक्ता ।
 तुम्हा वंदना श्री सत्यदेवनाथा ॥३॥

आपलाची म्हणोनि सदा प्रेम देती ।
 सहज लिलेने संकटे दूर होती ।
 भवरोग वारिता तूची अनाथ नाथा ।
 तुम्हां वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥४॥

निद्रा तूझी वृत्ति शुन्य सुषूमी जैसी।
चिन्मयरूप गुरु निज संवादे रमसी ।
कैवल्यरूप तुचि आम्हा समर्था।
तुम्हा वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥५॥

सत्यहेचि वचन, सत्य हेचि ज्ञान ।
ब्रह्मस्वरूप स्वानंद सत्य हेचि प्रेम ।
वेद मौन झाले, हेचि गुण गाता ।
तुम्हा वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥६॥

किती मी तुझ्या लिलेचे पवाडे वदावे।
जणू तत्पद, त्वंपद, असिपद् आठवावे ।
लक्ष स्वरूपी तुचि साक्षी समर्था ।
तुम्हा वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥७॥

संसार मोह सदा निरसावा ।
संदेह सांझूनी सद्भाव घ्यावा ॥
समाधित साक्षी 'दास' म्हणेसमर्था ।
तुम्हा वंदना श्री सत्यदेव नाथा ॥८॥

२) प्रातःध्यान विभाग ....

सामुदायिक ध्यान

१) प्रारंभीक भजन

(तर्ज : वैष्णव जन तो तेणे कहीये...)

उठा! गड्या अरुणोदय झाला श्रीसदगुरुच्या ज्ञानाचा ।
सोडा-काम-विकार-बिघ्नाना नाश करा अज्ञानाचा ॥४॥

बघा! अंबरी पक्षी बरळती, विवेक बोधाची दाटी ।
वैराग्याची लाली निघाली, आर्ताच्या जिवना काठी ॥१॥

भक्ती फुवारे झुळझुळ उडती, प्रेमाच्या वायु किरणी ।
साक्षिराज तो अलख जागवी, हाक देई दारावरुनी ॥२॥

क्षमा-शांती अजी, दया गोधनें, वृत्ती वत्स घेऊनी निघती ।
अनुभव शिखरी जाती चराया, अगम-निगम चारा बघती ॥३॥

श्रद्धेचा दरवाजा उघडा, या श्रृति-स्मृतिचे वैराणी ।
तुकड्यादास म्हणे जागृत व्हा, नका करु ही वेळ उर्णी ॥४॥

२) प्रातःस्मरण गीत

(तर्ज : मेरा गीत अमर कर दो....)

गुरुदेव ! दया कर दे, हम ध्यान धरें तेरा ।
दासो को यही वर दे, हम ध्यान धरे तेरा ।।टेक॥

उस ब्रह्म-मुहूरतपर, वह नींद त्यजी हमने ।
निबटाकर सब बातें, फिर स्नान किया हमने ॥
इस कारण चल भागे, हम ध्यान धरें तेरा ॥१॥

इस निर्मल आसनपे, कुछ फूल झुकाये हैं ।
तन-मन से किया वंदन, बड़े भागसे पाये हैं ॥
मन मस्त भया अब तो, हम ध्यान धरे तेरा ॥२॥

गंभीर प्रशान्तीमे, यह जलता है दीया ।
कहे 'तुकड़या' आसनपे, निज-प्रकाश मैं पाया ॥
यह ज्योत जले हरदम, हम ध्यान धरें तेरा ॥३॥

३) संकल्प गीत (तर्ज : धीरे से आजारे....)

आओ सभी मिल जायके, प्रभू ध्यान धरेंगे ।
'सबका भला करो', यही आवाज करेंगे ।।टेक॥

बैठेंगे एक लैन लगाकर के सामने ।
अपने बनाये भावको, रखकरके सामने ॥
हम सर को झुकायेंगे, अभिमान हरेंगे ॥१॥

गायेंगे वही गाना, सेवक पुकारते ।
लायेंगे अमलमें सदाही, दिल सुधारते ॥
निर्भय बनेंगे, ना कभी कालों से डरेंगे ॥२॥

आती रही हवा भली दुनियामे जोर की ।
छोड़ेंगे नहीं कामना, प्यारे किशोर की ।
तुकड़या कहे गुरुदेव से, भवधार तरेंगे ॥३॥

४) प्रातःस्मरण-श्लोक

प्रातःस्मरामि हृदि संस्फुरदात्मतत्त्वम् ।
सच्चित्सुखम् परमहंसगतिं तुरीयम् ॥
यत् स्वप्नजागरसुषुप्तमवैति नित्यम् ।
तत् ब्रह्मनिष्कलमहम् न च भूतसंघः ॥१॥

प्रातर्भजामि मनसो वचसामगम्यम् ।
वाचो विभान्ति निखिला यदनुग्रहेण ।
यन्नेति - नेति वचनैर्निर्गमा अवोचू ।
स्तं देवदेवमदमच्युतमाहुरग्यम् ॥२॥

प्रातर्नमामी तमसः परमर्कवर्णम् ।
पूर्ण सनातनपदं पुरुषोत्तमाख्यम् ॥
यस्मिन्निदं जगदशेषमशेषमुत्तर्ण ।
रज्ज्वां भुजंगम् ईव प्रतिभासितं वै ॥३॥

५) ध्यानका पाठ

हे गुरुदेव ! हम सबको सदबुद्धी दे । सत्‌कर्तव्य करने की प्रवृत्ति दे । सच बोलने का अभ्यास दे । सत्‌स्वरूप का ग्यान दे ।

हे जगदूक्यापी परमेश्वर ! हम हर मनुष्य मात्र से ग्रेमका, सत्यताका, बंधुत्वभावका आचरण करे और सुख-दुःखमें सम रहे, ऐसी हमको शक्ती दे, युक्ती दे और भक्ती दे ।

हे सर्वधर्ममे, सर्व संतमे, समस्त संसार मे, रममाण होनेवाले चैतन्यघन ! हम तेरेलिये, तेरे देश के लिये, हर जीवजंतु के लिये कुटीलताका, अनैतिकताका, छलछिद्रद्रौहताका त्याग करे, ऐसा साहस दे ।

हे भगवान ! अंतमे तुझमें समरस हो जायें, यह हमारा ध्येय है, उद्देश है । इसके लिये तुझको स्मरके निश्चय करते हैं, प्रतिज्ञा करते हैं ।

हे विश्वधर्मको नियमन करनेवाले परमात्मा ! जहाँ भी, जिधर भी, हममें कुछ कमी दिखती हो, उसमे हमारा ध्यान लगाकर, उस चिज को, उस कार्यको, पुरा करने में हम अपना स्वराज्य समझते हैं, सूराज्य समझते हैं । यह समझने की और कर्तव्य करने की हमको प्रियता दे, शक्ति दे, वरदान दे ।

(रचियता : वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज)

६) नामधून

- अ) नारायण, नारायण, जय गोविंद हरे ।
नारायण, नारायण, जय गोपाल हरे ।
- ब) श्रीकृष्ण गोविंद हरे मुरारी
हे नाथ नारायण वासुदेव ॥
- क) जय जय गुरु महाराज गुरु । जयजय परब्रह्म सदगुरु ॥४॥
जय जय परब्रह्म सदगुरु । जयजय लहानुजी सदगुरु ।
जय जय गुरु महाराज गुरु । जयजय परब्रह्म सदगुरु ॥१॥
जय जय परब्रह्म सदगुरु । जय जय सत्यदेबबाबा सदगुरु ।
जय जय गुरु महाराज गुरु । जयजय परब्रह्म सदगुरु ॥२॥
जय जय परब्रह्म सदगुरु । जय जय तुकडोजीबाबा सदगुरु।
जय जय गुरु महाराजगुरु । जयजय परब्रह्म सदगुरु ॥३॥
जयजय परब्रह्म सदगुरु । जय जय शंकरबाबा सदगुरु ।
जयजय गुरु महाराज गुरु । जय जय परब्रह्म सदगुरु ॥४॥

७) एकसाथ श्री रामनामाचा जप

जयजय रामकृष्ण हरि । जयजय रामकृष्ण हरी।

८) आत्मचिंतन

सुचना : या साठी सर्वांनी पाठीचा कणा सरळ व ताठ करून, दोन्ही हात गुडध्यावर ठेवून बसावे आणि दोन्ही नेत्र मिटून 'आत्मचिंतनास' बसावे आणि सुरुवात करावी. (दोन : मिनीटे)

८) आत्मचिंतन गित

(तर्जः वैष्णव जन तो तेणे कहिये.....)

अपने आत्म के चिंतनमें, हरदम जागृत रहना है ।
ओऽहं सोऽहं स्वाससे अपनी, अंतरदृष्टि निरखना है । १॥

चंचल मनको बुद्धी विचारक, शुद्धी सततही करना है ।
निश्चल कर वृत्तीकी धारा, अंतरमुखसे स्थिरना है ॥२॥

सहज समाधी चलते हलते, सब कामो में रखना है ।
विश्वरूप विश्वात्मक दृष्टि, अनासक्तिसे चखना है ॥३॥

सुख-दुःख दोनो जीवधर्म है, इनसे निवृत्त होना है।
सदा आत्म-आनंद की मस्ती, पल-पल में अनुभवना है ॥४॥

संत मिले सत्संग लाभकर, ज्यान-ध्यान में रमना है ।
कर्मफलोका त्याग निहितकर, शांती स्थानमें जमना है ॥५॥

इस मानव-जीवन में इतनी, मंजिल चढकर जाना है।
तुकड़यादास कहे यह बानी, रोज-रोज ही गाना है ॥६॥

९) श्री सदगुरु महिमामृताग्रंथाचे 'सामूहिक पारायण, (रविवार ते शनिवार नियमित) -

१०) परमहंस श्रीसंत सत्यदेवबाबा नमस्काराष्टक

श्री सत्यबाबा परममंगल पावना ! ।
 सदैव माझी हरी दुरीत ती दूर्वासना ॥
 नसे त्रिभुवनी आम्हा तुम्हाविण कोणी ।
 नमस्कार सदगुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥१॥

सहज साधला योग निर्विकल्प वृत्ति ।
 परब्रह्मस्वरूप ती स्वानंदी प्रवृत्ति ॥
 प्रखर वैराग्य, ब्रह्मचर्य, आत्मज्ञानी ।
 नमस्कार सदगुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥२॥

भिंतीची मृतिका प्रसंगी अमृत झाले ।
 प्रसादे कुलदीप, धन, ऐश्वर्य दिले ।
 किती दीन-दुर्बळ तारिले, सोऽहं नामी ।
 नमस्कार सदगुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥३॥

बोबडे बोल सुवाणी अमरत्व झाली ।
 सहज त्वा लीलेने संकटे दूर केली ।
 जगी भवरोगवैद्य आम्हास तुम्ही ।
 नमस्कार सदगुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥४॥

'सत्यं शिवम्' गुरु अधिकार तुमचा ।
 प्रसाद सारा हा श्रीगुरु आडकुर्जीचा ।
 गुरु-शिष्यांचा निवास वरखेड धामी ।
 नमस्कार सद्गुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥५॥

शुभ्रवसन अंगी, पागोटे-बारबंदी ।
 पदी पादुका, गाठोडे, वागणे स्वच्छंदी ॥
 विटेवरी उभे जसे दिसे चक्रपाणी ।
 नमस्कार सद्गुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥६॥

चंचल हे मन करु न दे भक्ति-सेवा ।
 भवनदी भयभारी तार तूची देवा ! ॥
 तुम्हा दर्शने किती पावले मोक्ष प्राणी ।
 नमस्कार सद्गुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥७॥

घडले अनन्य अन्याय माफी करावी ।
 तत्परी मती माझी प्रिति-भक्ति रहावी ॥
 घे येवढी करुणा, नेई श्रीराम धामी ।
 नमस्कार सद्गुरु सत्यदेव स्वामी ! ॥८॥

११) आरती गुरुनाथाची
 (दर सोमवारी ध्याना नंतर)

आरती गुरुनाथा । जगदगुरु जगन्नाथा ।
 जीवेभावे ओवाळीतो । चरणी ठेवितसे माथा ॥१॥

एकविस स्वर्गविरी । गुरुनाथा-तुझी स्वारी ।
 चवदा भुवने प्रकाशितों भक्तातारी दीनानाथा ॥२॥

सहस्रदल कमलावरी । शुक्लांबर वस्त्रधारी ।
 षड्चक्री तुचिबापा । मज जागवी अनंता ॥३॥

सत्‌चित आनंदा । आत्मारामा सुखकंदा ।
 भवसागरी तारीयेले । करुणाकरा जगन्नाथा ॥४॥

प्राणापाण कायावाणी । सोऽहं भावे अर्पीनी।
 चिन्मय मुर्ती तुझी । ध्यानी मनी आदी अंता ॥५॥

तुझिया स्मरणे निजध्यास । होई तव ज्ञानाचा प्रकाश ।
 अनहृद वाद्यांचा । समाधी भास होई चित्ता ॥६॥

ज्ञान मंत्र पुष्पांजली । अर्पितो गुरु कमली ।
 तीर्थ प्रसाद सेवोनिया । पावे आनंद स्वरूपा ॥७॥

दास तुझा मी अंकीत । भावे आलो शरणागत ।
 घडो अखंड हेचि सेवा । तुज मागणे समर्था ॥८॥

आरती गुरुनाथा । जगदगुरु .....

(श्री संत शंकर महाराज विरचित)

१२) पसायदान (प्रसाद वाटपासोबत)

आतां विश्वात्मकें देवें । येणे वाग्यज्ञे तोषावे ।
तोषोनि मज द्यावे । पसायदान हें ॥१॥

जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रती वाढो ।
भूतां परस्परे पडो । मैत्र जीवांचे ॥२॥

दुरितांचे तिमिर जावो । विश्व स्वधर्मसूर्यं पाहो ।
जो जें वांछील तो तें लाहो । प्राणिजात ॥३॥

वर्षत सकळमंगळी । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ।
अनवरत भूमंडळी । भेटतु या भूतां ॥४॥

चलां कल्पतरुंचे आरव । चेतना चिंतामणींचे गांव ।
बोलते जे अर्णव पीयूषाचे ॥५॥

चंद्रमें जे अलांछन । मार्तण्ड जे तापहीन ।
ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥६॥

किंबहुना सर्वसुखी । पूर्ण होऊनि तिही लोकी ।
भाजिजो आदिपुरुखी । अखंडित ॥७॥

आणि ग्रंथोपजीविये । विशेषीं लोकीं इयें ।
दृष्टदृष्ट विजयें । होआवे जी ॥८॥

तेय म्हणे श्री विश्वेश्वरावो । हा होईल दान पसावो ।
येणे वरें झानदेवो । सुखिया झाला ॥९॥

१३) विनवणी श्लोक

अ) श्री समर्थ लहानुजी महाराजांचा

सदा योग हा, संत सेवा घडावा ।

सदा देह माझा संत कार्यी पडावा ॥

नको दूर लोटू तू बापा दयाळा ।

नमस्कार माझा श्री लहानुजी घननिळा ॥१॥

ब) श्री समर्थ सत्यदेव बाबांचा

इस देव मे भी देव है, जो देवका परदेव है ।

अति सुक्ष्म से भी सुक्ष्मतर, यह मूल देव सदैव है ।

जहा तक है साक्षी साक्ष का, द्रष्ट सहित त्रिपुटीमहा ।

यह सब जहाँ पर है विलय, 'सत्यदेव' उसको ही कहो ।

१४) शांतिपाठ

अ) हरिऽँ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पुर्णमुदच्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥

ॐ शांतिः ! शांतिः !! शांतिः !!!

ब) सर्वे पि सुखिनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयाः ।

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित् दुःखमाप्नुयात् ॥

१५) त्रिवार जयघोष

(सूचना : सर्वानी जागीच उभे राहून त्रिवार जयघोष करावा.)

श्री गुरुदेव की जय ! श्री गुरुदेव की जय !!

॥ बोलोजी श्री गुरुदेवकी जय ॥

श्री समर्थ आडकोजी महाराज की जय ।

श्री समर्थ लहानुजी महाराज की जय ।

श्री समर्थ सत्यदेव बाबा महाराज की जय।

वंदनिय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज की जय ।

श्री संत बुधाजी महाराज की जय ।

श्री संत भागीरथी माताकी जय ।

श्री समर्थ सद्गुरु शंकरबाबा महाराज की जय ।

सबसंतन की जय

भारत माता की जय

(सूचना : या जयघोषाने कार्यक्रम संपवावा)

३) सामुदायिक प्रार्थना विभाग ...

सूचना : सुरुवातीला सर्वानी दोन मिनिटेपर्यंत शांतता बाळगावी व मौन धारण करावे. त्यानंतर 'सद्गुरुनाथ महाराज की जय' असा जयघोष करावा. त्यानंतर खालील प्रार्थना एका तालात व सुरात म्हणावी.

१) सामुदायिक प्रार्थना (मंगलस्मरण (सवैया))

मंगल नाम तुम्हार प्रभू ! जो गावे मंगल होत सदा ।
अमंगलहारी कृपा तुम्हारी, जो चाहत दिलको धोत सदा ॥
तुम आद-अनाद सुमंगल हो. अरु रूप तुम्हारा निरामय है।
तुकड्या कहे जो भजता तुमको, नित पावत मंगल निर्भय है ॥

२) प्रार्थनाष्टक (हरिगीत का छंद)

है प्रार्थना गुरुदेवसे, यह स्वर्गसम संसार हो ।
अति उच्चतम जीवन बने, परमार्थमय व्यवहार हो ॥
ना हम रहे अपने लिये, हमको सभीसे गर्ज है ।
गुरुदेव ! यह आशीष दे, जो सोचनेका फर्ज है ॥१॥

हम हो पुजारी तत्व के, गुरुदेव के आदेश के ।
सच प्रेम के, नीत नेम के, सद्वर्म के, सत्कर्म के ॥

हो चीड़ झुठी राह की, अन्याय की, अभिमान की ।
सेवा करन को दास की, पर्वा नहीं हो जान की ॥२॥

छोटे न हो हम बुद्धीसे, हो विश्वमय से ईशमय ।
हो राममय अरु कृष्णमय, जगदेवमय जगदिशमय ॥
हर इंद्रियोंपर ताब कर, हम वीर हो अती धीर हो ।
उज्ज्वल रहे सरसे सदा, निजधर्मरत खंबीर हो ॥३॥

यह डर सभी जाता रहे, मन-बुद्धी का, इस देह का ।
निर्भय रहे हम कर्ममे, परदा खुलाकर स्नेह का ॥
गाते रहे प्रभू-नाम, पर प्रभू तत्व पाने के लिये ।
हो ब्रह्मविद्या का उदय, यह जी तराने के लिये ॥४॥

अति शुद्ध हो आचारसे, तन-मन हमारा सर्वदा ।
अध्यात्म की शक्ती हमे, पलभी नहीं कर दे जुदा ॥
इस अमर आत्मा का हमे, हर श्वासभरमें गम रहे ।
गर मौतभी हो आगयी, सुख-दुःख हममें सम रहे ॥५॥

गुरुदेव ! तेरी अमर-ज्योतिका, हमे निजग्यान हो ।
सत्ग्यान ही तू है सदा, यह विश्वभरमें ध्यान हो ॥
तुझ्म में नहीं है पंथ भी, ना जात भी, ना देश भी ।
तू है निरामय एकरस, है व्याप्त भी अरु शेष भी ॥६॥

गुण-धर्म दुनिया में बढ़े, हर जीवसे कर्तव्य हो ।
 गंभीर हो सबके हृदय, सच ज्ञान का वक्तव्य हो ॥
 यह दूर हो सब भावना, 'हम नीच है, अस्पृश्य है' ।
 हर जीव का हो शुद्ध मन, जब कर्म उनके स्पृश्य है ॥७॥

हम भिन्न हो इस देह से, पर तत्व से सब एक हो।
 हो ज्ञान सबमें एकही, जिससे मनुज निःशंक हो ॥
 तुकड़या कहे ऐसा अमरपद, प्राप्त हो संसार में ।
 छोड़े नहीं घरबार, पर हो मस्त गुरु-चरणारमें ॥८॥
 (सूचना : यानंतर एक उपासक प्रार्थना गीत म्हणेल.
 सर्वानी त्याच स्वरात मागाहून म्हणावं.)

३) श्रीमत् परमहंस लहानुजी महाराज नमस्काराष्टक
 पूज्य सदगुरु योगी आत्मज्ञानी संत ।
 जगी सुक्ष्म तरुना हा लाभला वसंत ॥
 टाकरखेड क्षेत्र झाले यांच्या प्रभावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥१॥
 वसिष्ठा तीरी काननी ध्यानस्थ बसुनी ।
 झिजविली काया योग-त्राटक करुनी ॥
 सदादिक संतानी ज्या समानत्व द्यावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥२॥

सदा आत्मस्थिती स्मार्त विदेहि विरक्ति ।
 चरणी सर्व तीर्थे लोळती चारीमुक्ति ॥
 तुझ्या लीलेचे काय मी पवाडे वदावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥३॥

सेवा कराया पांडुरंग, श्रीरंग झाला ।
 पुष्पगारांचा समिश्र सूर्वर्षाव केला ॥
 पुनर्जन्म ही दावीयले आत्म-प्रभावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥४॥

बांधुनी कर ते वदनी कवळ जाती ।
 नेत्री बांधुनी भिलावे जगासी पहाती ॥
 न्यायालयी सद्भक्तास सहाय्य द्यावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥५॥

जसा कामना घेऊनी श्री चरणी आला ।
 तसा त्यास सद्गुरुचा दृष्टांत झाला ॥
 किती दीन-दुःखी चरणामृते जगावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥६॥

अलक्षाधिकारी शिव निर्विकल्प वृत्ति ।
 त्रिकालज्ञ परब्रह्म नरसिंह मूर्ति ॥
 चुकेसी क्षम्य करुनी पदरासी घ्यावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥७॥

लहानुजीनाम आणि पाठहि अष्टकांचा ।
 जे करती सर्व व्याधी हरती तयांच्या ॥
 श्री गुरुराज लहानुजी ! येतील धावे ।
 वंदु लहानुजी ! पदांबुज भक्तीभावे ॥८॥

४) एक विशेष अर्जीपद प्रार्थना प्रसंगी म्हणावे,

५) वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज प्रार्थनापदे

अ) जुग जुग जियो लहानुबाबा
 (ध्वनी- गरीबोकी सुनो वो तुम्हारी)

दोहा- लहानुजी महाराज का भरा बडा दरबार ।
 छोटे बडे सभी आते हैं, होता बेडा पार ॥

गीत - ऐ सन्त लहानु बाबा ! हम आये तेरे दरपे ।
 हमको नसीब करदे तेरी मेहेर हो सरपे । १८॥
 हमने देखा सन्त महात्मा, आह सुने गरिबोकी है ।
 उनके जैसा कौन दयालू, दुनियामे अब बाकी है ।
 कहापे है टाकरखेडा-वर्धा किनारा ॥
 मगर संत आके वो, खेडा उध्दारा ॥
 हजारो की तुमने, निभाई है जिंदगी ॥
 जबाँ बोलतेही फले-फुले बन्दगी ॥
 जुग-जुग जियो लहानु बाबा भारत के संसार पे
 खाना-पीना चैन बनादो, सब जनता की राहपे ॥१॥
 अब भारतकी दशा है बिगड़ी, आपसमें नहीं बनती है ।
 सब स्वार्थकी पीछे भागे, भाइ में भी छनती है ।
 अगर संत लहानु बाबा, दुवा ना करेंगे ।
 घर घर में जनता, लुटपाट होंगे ।
 लढ़ाई भी होगी बाबा, बम्बभी पड़ेंगे ।
 फिर मुसिबत में इनको, कौन साथ देंगे ।
 संतोका वरदान ये बज्र बनेगा पाप पे ॥
 तुकड़यादास बोले मुझको, खुशी तेरे दिदारपे ॥२॥

ब) प्रार्थना पदे

(तर्ज - हर देश में तू हर भेष में तू)

ऐ शंकरगीर ! गिरीपर ही चढ़ा,
तेरा तप और तपश्या काम करे ।
तू टाकरखेड़ मे है बैठा,
पर भारत में तेरा नाम स्मरे ! ॥१॥

छोटीसी कुटिया भी तेरी,
बड़ी साफ रहे हमने देखा ।
तू हाथ उठाकर दे कुछ भी,
गरीबोका बेड़ा पार करे ॥२॥

निस्पृह से था बैराग भरा,
तेरी बात चले अपने संग मे ।
दुनिया ही समझती है उसको,
तेरा बोल भी दुख मे काम करे ॥३॥

तू बैद्य राज से बैद्य बड़ा !
तेरी मिद्दी मे भारी दुवा चमके ।
लहानुजी ! नाम तो छोटा है,
पर काम तेरा आसमान डरे ॥४॥

ताता ही लगा रहता दरपे,
 सबकी ही निगाह तेरे नुरपे हैं ।
 तुकड़ा को खुशी है दरसन से,
 तू औरजिये तेरी कीर्ति फिरे ॥४॥

६) नित्य प्रार्थना पाठामध्ये म्हणावयाच्या आरत्या

अ) श्री समर्थ लहानुजी महाराजांची आरती
 (श्री संत शंकरबाबा महाराज, श्री क्षेत्रपिंपळखुटा विरचित)

आरती लहानुजी स्वामी । सुमंगल स्मरतची गुणधामी ॥६॥
 धन्य तुझी लिला वर्णविना । अल्पमती करीतो दीन-वंदना ॥
 भक्तकल्पद्रुप गुण धरणा । स्मरता निज काम-क्रोध हरणा ॥

(चाल) - नम्र जो तुझे गुण गाया । नम्र जो तुझे गुण गाया
 करिशी भयहरण ।
 जनम आणि मरण ।
 दाविता चरण

भुषवी अपुल्या निजधामी । सुमंगल स्मरतची गुण धामी ॥१॥

स्वरूप न वर्णवे कोणाला । मार्ग दावया अवतरला ।
 भांडे कुळी प्रगट झाला । नभी सुर्य प्रगटता आला ॥

(चाल)-ओऽहं-सोऽहं ब्रह्मनामी। ओऽहं-सोऽहं ब्रह्मनामी।
सानपणी थोर।

इतवार गीर।

घेऊनी आधार।

तुझी गंगापूर तपोभूमी। सुमंगल स्मरतची गुण धामी ॥२॥

संशय रहित वृत्ती धरुनी। स्थिर झाले गुणा हरुनी।

विसर पाडीला सु-रसवदनी। नेत्र निज-वैराग्य सदनी ॥

(चाल)-शोभीती केसमार माथा। शोभीती केसमार माथा।

अजानु मुर्ती।

पदम पदी धरीती।

दीना दे स्फुर्ती।

अक्कल डोळा जप वदनी। सुमंगल स्मरतची गुणधामी ॥३॥

अष्टांगादी करुनी योग। प्रचिती दावी भवभंग।

शुक्लांबर वसन वेष अंगा। विदेह स्थिती तनुरंगा ॥

(चाल)- योग सहजची साधीयेला। योग सहजची साधीयेला।

गुरु लालगीर।

आडकोजी थोर।

दावोनिया सार।

निरंजन निर्गुण सुखधामी। सुमंगल स्मरतची गुणधामी ॥४॥

धन्य टाकरखेड भाग्यशाली। प्रगटले जीथे अविनाशी।
सुखी जाहले बहुत त्रासी । समाधी सहज डुले जैसी ॥
(चाल) - अलक्ष लक्षी भाग्यडुले । अलक्ष लक्षी भाग्यडुले।

दाविती वदून।
चिदानंद घन ।
भावे दुःख दहन।

दास ओवाळीतो पंचप्राणी । सुमंगल स्मरतची गुणधामी ॥४॥
आरती लहानुजी स्वामी । सुमंगल स्मरतची गुणधामी ॥धृ॥

ब) आरती श्री समर्थ सत्यदेव बाबांची

(श्री संत शंकरबाबा महाराज, श्री क्षेत्र पिपळखुटा विरचित)

आरती सत्यदेव बाबाची। दयाघन ब्रह्म स्वस्वपाची ॥धृ॥
तुची मज सागर ज्ञानाचा। तुची मज आगर ध्यानाचा ।
तुची असे तारक अमूचा । तुची अवतार आम्हा प्रभूचा ॥
तुची अधिकारी प्रतिष्ठेचा । तुची प्रतिपालक भक्तांचा ॥

(चाल)-सहज ज्ञान कळाबोधी । चुकवी जन्म मरण व्याधी ।

करोनी जगपार ।
देवोनी आधार ।
सांगितसे सार ।

मिळविले सत्यस्वरूपाशी । दयाघन ब्रह्म स्वस्वपाची ॥१॥

निर्वाणी पंथ असे तुझा । पाहता पळती भयबाधा ।
सहजा सहज योग तुझा । ओऽहं-सोऽहं आडकोजी राजा ।
सहज समाधी-सुख तुझा । चैतन्यची नटले उद्बोधा ॥
(चाल)- नलगे जपमाळा तुजसी। नलगे ताल स्वर तुजसी।

सहज धरी ध्यान ।

हरे तन-मान ।

मस्त होत जाण।

मिळे निज सुखाधार तुजशी । दयाघन ब्रह्म स्वरूपाची ॥२॥

उंच असे तुझा दरबार । चौवेदा न कळे तुझा पार ।

द्वारी उभे नगारेदार । चालती दशनाद झनत्कार ।

होतसे विवेकांचा विहार । झिल-मिल ज्योत जले झक्कदार ।

(चाल)- अंगावर शुक्ल वसन झक्कदार। पागोटी टोषी

डोई झक्कदार

सदा असे मगन।

लागीतसे लगन।

आरक्त असे नयन।

गुरुपद, पावन-अविनाशी । दयाघन ब्रह्म स्वरूपाची ॥३॥

अजानू बाहू, उर्ध्वदृष्टी । पायी खडावू झळकती ।

आपलेवाले म्हणोनी प्रिती । मृत्तिका भिंतीची पावन ती ।

भक्ता भव-भय हरविती । संजिवनी दावी प्रचिती।

(चाल)- मायामोह समुळ हरले । परब्रह्मी रूप स्थिरविले ।
 क्रिया करुनी सगुण ।
 जनी अगम निगम ।
 रूप असे परब्रह्म ।

दावी त्वंपद डोळा दासासी । दयाघन ब्रह्म स्वरूपाची ॥४॥

लहानुजी आणि तुकड्यादास । ब्रह्मस्य आडकोर्जीचे दास ।
 अपरंपर महिमा कलीयुगात । गाईल जो तुटती भयभय पाश ।
 आरती करितसे हा दास । पंचप्राणाचा दिप प्रकाश ।

(चाल)-चढवूनी अलक्ष मुद्रेला । दावी निजरूपदकमलाला ।
 कृपातुझी नाथ ।
 दिनांचा तात ।
 पितृ आणि मात ।

आरती करितो चरणाची । दयाघन ब्रह्म स्वरूपाची ॥५॥
 आरती सत्यदेव बाबाची । दयाघन ब्रह्म स्वरूपाची ।

क) परमहंस श्री संत शंकरबाबा महाराजांची आरती
 आरती शंकरबाबा । दिव्य स्वरूपाची प्रभा ॥
 दिपविले नवखंड । प्रकाशली सारी आभा ॥धृ.॥

पंचप्राण ओयाळीता । नुरले द्वैत भाव चित्ता ॥
 अखंड ध्यास तुझा । कोणी न होय परता ॥१॥
 ध्यानी ध्याता साक्षी माझा । तूची देही विदेही ॥
 नादबिंदू जागवोनीया । तुज अंतर्गत पाही ॥२॥
 चिन्मय रूप तुझे । ध्यानी दर्शन दावीले ॥
 जागविले मजलागी । दावी कृपेच पाऊले ॥३॥
 अनुभवी गुरु माझा । मज एकांताशी बोले ॥
 अंतरंगी पाही आता । स्वानंदाची पाऊले ॥४॥

सोहं मंत्र जागविता ।
 अनुभव सिध्द झाले ॥
 गुरु शिष्य एक भेटी । जीव शिव ऐक्य झाले ॥५॥
 साक्षात्कार तयापूढे । ध्यानी मनी आदीरूपा ।
 ज्योतीची निजज्योती । साक्ष साक्षी ब्रह्मरूपा ॥६॥

अनुभवी गुरु ऐसा ।
 जगी जागवे स्वरूपा ॥
 दास म्हणे याची छंदे । चुकवी चौच्यांशीच्या खेपा ॥७॥
 आरती शंकर बाबा । दिव्य स्वरूपाची शोभा ॥
 दिपविले नवखंड । प्रकाशली सारी आभा ॥८॥

७) नामधून

अ) रघूपती राघव

रघूपती राघव राजा राम, पतित पाबन सिताराम ॥
 ईश्वर अल्ला तेरे नाम । सबको सन्मती दे भगवान् ।
 जय बोलो सत् धर्माकी । जय बोलो सत् कर्माकी ॥
 जय बोलो मानवताकी । जय बोलो सत् जनता की ।
 जय बोलो सत् संतोकी । जय बोलो सत् पंथोकी ॥
 हम सब कष्ट उठायेंगे । सब मिलकर सुख पायेंगे ।
 सब मिल सत् गुण गायेंगे । सब का जश फैलायेंगे ॥
 पिछड़ी कोई न जाती हो । सबकी सबपर प्रिती हो ।
 देश धर्म मे निती हो । हम सत् के ही साथी हो ॥

ब) कृष्ण गोविंद

कृष्ण गोविंद, गोविंद नारायण ।
 शिवनारायण, शिवपारायण ॥८॥

गुरु आडकोजी नमः । गुरु लहानुजी नमः ।
 गुरु लहानुजी नमः । गुरु शंकरराय नमः ।
 कृष्ण गोविंद, गोविंद, नारायण ॥९॥

गुरु आडकोजी नमः। गुरु सत्यदेवाय नमः।
 गुरु सत्यदेवाय नमः। गुरु शंकराय नमः।
 कृष्ण गोविंद, गोविंद, नारायणा ॥२॥

गुरु आडकोजी नमः। गुरु तुकडोजी नमः।
 गुरु तुकडोजी नमः। गुरु शंकरराय नमः।
 कृष्ण गोविंद, गोविंद, नारायणा ॥३॥

८) नामजप

- अ) श्रीराम जयराम जय जय राम
- ब) जयजय रामकृष्ण हरि / जयजय रामकृष्ण हरि

९) भाषण असल्यास सूचना द्यावी -
 (प्रगटदिन महोत्सव आणि श्रीरामनवमी महोत्सव प्रसंगी केवळ)

१०) पसायदान (प्रसाद वाटपासोबत)

आता विश्वात्मके देवे । येणे वाग्यज्ञे तोषावे ।
 तोषोनि मज द्यावे । पसायदान हें ॥१॥

जे खळांची व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रती वाढो ।
 भूतां परस्परे पडो । मैत्र जीवांचे ॥२॥

दुरितांचे तिभिर जावो । विश्व स्वधर्मसूर्यं पाहो ।
जो जें वांछील तो तें लाहो । प्राणिजात ॥३॥

वर्षत सकळमंगळी । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ।
अनवरत भूमंडळी । भेटतुया भूतां ॥४॥

चलां कल्पतरुंचे आरव । चेतना चिंतामणींचे गांव ।
बोलते जे अर्णव पीयूषाचे ॥५॥

चंद्रमें जे अलांछन । मार्तण्ड जे तापहीन ।
ते सर्वाही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥६॥

किंबहुना सर्वसुखी । पूर्ण होऊनि तिही लोकी ।
भाजिजो आदिपुरुखी । अखंडित ॥७॥

आणि ग्रन्थोपजीविये । विशेषीं लोकीं इयें ।
दृष्टदृष्ट विजयें । होआवे जी ॥८॥

तेथ म्हणे श्री विश्वेश्वरावो । हा होईल दान पसावो ।
येणे वरे ज्ञानदेवो । सुखिया झाला ॥९॥

११) शेवटचा विनवणी श्लोक

अ) सदायोग हा संत सेवा घडावा ।
सदा देह हा संत कार्यी पडावा ।
नको दूर लोटू तू बापा दयाळा ।
नमस्कार माझा श्री लहानुजी घननिळा ॥

ब) इस देवमें भी देव है, जो देवका परदेव है ।
 अति सुक्ष्म से भी सुक्ष्मतर, वह मुलदेव सदैव है ।
 जहातक है साक्षी-साक्षका, द्रष्ट्वसहित त्रिपुटी महा ।
 यह सब जहाँ पर है विलय, 'सत्यदेव' उसकोही कहा ॥

१२) शांतिपाठ

अ) सर्वेऽत्र सुखिनः सन्तु, सर्वे सन्तु निरामयाः ।
 सर्वे भद्राणि पश्यन्तु, मा कश्चित् दुःखमाप्नुयात् ।
 ॐ शांतिः ! शांतिः !! शांतिः !!!

भावार्थ : सर्व प्राणिमात्र सुखी होवोत. सर्व लोकांना आरोग्य लाभो. सर्वांचे कल्याण होवो. कुणासही दुःख प्राप्त होऊ नये. आमच्या तिन्ही (आधिदैविक, आधि भौतिक आध्यात्मिक) तापांची शांती होवो.

ब) शांतिपाठ

हरिऽऽपूर्णमदः पूर्णमिदं पुण्टात् पुर्ण मुदच्यते ।
 पुण्यस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥
 ॐ शांति ! शांति !! शांति !!!

१३) सूचना : शांतिपाठानंतर सर्वांनी सामुदायिक नमस्कार करून जयघोषाकरीता उभे राहून त्रिवार जयघोष करावा.

त्रिवार जयघोष

श्री गुरुदेव की जय ! श्री गुरुदेवकी जय ।

॥ बोलोजी श्री गुरुदेवकी जय ॥

श्री समर्थ आडकुजी महाराज की जय ।

श्री समर्थ लहानुजी महाराज की जय ।

श्री समर्थ सत्यदेव बाबा महाराज की जय ।

वंदनिय राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज की जय ।

श्री संत बुधाजी महाराज की जय ।

श्री संत भागीरथी माता की जय ।

श्री समर्थ सद्गुरु शंकर बाबा महाराज की जय ।

सब संतन की जय ।

भारत माता की जय ।

सूचना : आजचा आपला सामुदायिक प्रार्थनेचा कार्यक्रम समाप्त झाला आहे. जाण्याकरिता उजवीकडून पाठीमागे वळावं आणि शांततेने चालू लागावं.

४) आरती विभाग ...

१) आरती श्री मायबाईची

(तर्ज - श्रीमत् सदगुरु स्वामी)

मायबाई ब्रह्मरूपिणी । ॐ जय जय गुरुमाता ।

नीरांजन करके रखते हैं, चरणोंमें माथा ॥३०॥टेक॥

निराकार जो आदिमाया, जगदुध्दारनको ।

मायबाई आर्वी में प्रकटी, धर्म प्रसारनको ॥३१॥१॥

सिताराम गुरुभक्त पति था, परमहंस पत्नी ।

पांडुरंग बालक हो पाया, प्रभूभक्त अवनी ॥३२॥२॥

कसार आडकु पलमे असार जाना जीवनको ।

ब्रह्मनिष्ठ वह आशिस दिया राष्ट्रसंतजीको ॥३३॥३॥

सत्यदेव, मोरेश्वर, लहानु, आप्पा, तात्याजी ।

जमनादास, झामसिंग, शंकर भगवत को राजी॥३४॥४॥

कौडण्यपुरकी रुकिमनी माता, योगीनी अवतारी ।

अच्युत उसकी परमकृपासे, भजता गिरीधारी ॥३५॥५॥

२) आरतीश्री समर्थ आडकुजी महाराजांची

(चाल : आरती अंजनि तनयाची...)

आरती आडकुजी स्वामी । सुमंगल स्मरतचि गुणनामी ॥धृ. ॥

धन्य तव लिला वर्णविना । अल्पमति करितो दिन स्मरणा ॥
भक्तकल्पद्रुम गुण-धरणा । स्मरत निज काम क्रोध हरणा ॥
(चाल) नम्र राहिल तव गुण गाया ।

करिशी भव तरण ! जनन हरि मरण ! दाउनी चरण !

भ्रमण करावी आत्मारामी ॥ सुमंगल० ॥ १ ॥

स्वरूप वर्णवि न निगमाला । मार्ग दावाया अवतरला ॥

भक्त निज करावया धाला । कासारा-गृही प्रगट झाला ॥

(चाल) करुनिया नरतन निजधाम ।

प्रवासा सोड ! दघुनि धरि गोड ! गांव वरखेड !

बेडि तोडोनि रमे प्रेमी ॥ सुमंगल० ॥ २ ॥

संशय-रहित वृत्ति धरुनी । स्थीर जाहले गुणा हरुनी ॥

विसर पाडिला सु-रसवदनी । नेत्र निज वैराग्ये-सदनी ॥

(चाल) शोभती कुरळ केश माथा ।

अजानू मूर्ति ! पद्म पदि धरिती, दीना दे स्फूर्ति !

कीर्ति गाताचि येइ कामी ॥ सुमंगल० ॥ ३ ॥

धन्य वरखेड भाग्यवासी । प्रगटले जिथे अविनाशी ॥

सुखी जाहले बहू त्रासी । समाधी डुले सहज जैसी ॥

(चाल) चढवुनी अलक्ष मुद्रेला ।

दास तुकड्यास ! नेई चरणास ! लावि तव आस !

भास मज होई श्रीराम ॥ सुमंगल० ॥ ४ ॥

३) आरती वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांची
 आरती राष्ट्रसंता । जगद्गुरु कृपावंता ।
 रोम-रोमी विश्वचिंता । योगियांच्या महंता ॥धृ.॥
 ध्वज तू कळसावरी । सर्वात्मक गुरुदेवा ।
 डोलले धर्म सारे । कैसै अपूर्व ती सेवा ॥१॥
 धावत्या पाउलांनी । लाखो गार्वीच्या शिला ।
 चैतन्ये उठविल्या । धन्य तुझी दिव्य लीला ॥२॥
 पाषाण अख्त्र केले । धर्मा दिली नवकांती ।
 कैवल्य-माणिकाची । जिंकी काळासीहि शांती ॥३॥
 गर्जती - 'ग्रामगीता' । वेधी विश्वचि खंजरी ।
 समुदाय-जीवनाचा । स्वर्ग फुलाया भूवरी ॥४॥
 समन्वय महाज्योती । तुकडोजी ब्रह्म-मूर्ती ।
 'गुरुदास' लीन पायी । द्यावी आपुली स्फूर्ती ॥५॥
 (रचियेता - सुदामजी सावरकर)

४) आरती 'माय-बापा'

(रचियेता - श्रीसंत शंकरबाबा महाराज)

आरती मायबापा, भागिरथी माझी माता ॥

बुधाजी नामे पिता, हरीली संसारची व्यथा ॥धृ.॥

आरती मायबापा...

निर्मल अंतरीचा, शीव गौरविला साचा ।
दुःखी-सुखी समवासी, समता राखिली त्राता ॥१॥
आरती मायबापा...

ब्रत वैकल्य जगी, कटाक्षे पाठीयेले ।
अन्न पाणी वाचोनिया, ब्रता नित्य रूप झाले ॥२॥
आरती मायबापा...

शिव भोळा चक्रवर्ती, वर्णी गुण सदा चित्ती ।
प्रसन्न होऊनिया, जन्म झाला सगुण पंथी ॥३॥
आरती मायबापा...

सत्य वाचे सत्य नाम, सत्य स्वरूपाचे गुण ।
तुमचिये आशीर्वदि, लाभले सदगुरु चरण ॥४॥
आरती मायबापा...

जाणे आडकोजीचे रूप, सदगुरु लहानुजी नाथ ।
सत्यदेव तुकडोजी, झाले ब्रह्मस्वरूप ॥५॥
आरती मायबापा...

त्यांचीये चरणाचा, मज लाभला विसावा ।
पावन मी जगी झालो, स्वयंमेव जीवाभावा ॥६॥
आरती मायबापा...

आरती तुमची हो, उजळली अंतरी ।
प्रकाश थोर झाला, साठवेना अंबरी ॥७॥

आरती मायबापा...

हेतू हा मावळला, न ये बोलता बोली ।
सद्गुरुचे नि संगे, ऐसी आरती केली ॥८॥

आरती मायबापा...

अष्टदळ भावांची, पुष्ये तुम्हां समर्पिली ।
निजरूप स्वहिताची, सुता कृपा लाभली ॥९॥

आरती मायबापा...

५) आरती श्री समर्थ लहानुजी महाराजांची
(ध्वनी - आरती करो हरिहरकी)

आरती करो संतनकी, लहानुजी गुरुकी ।
प्यारे भगवनकी । आरती करो संतनकी ॥टेक॥

निकला सूरज पूर्व दिशामे । वैसे आये भाण्डे कुलमें ।
करके लीला विचित्र जगमे । शिव मूर्ति है प्रभु की ॥१॥

पंचतत्वका शाल दुशाला । चाँद सूरजका है उजियाला ।
सोऽहं की चलती है माला । रात-दिन जीवनकी ॥२॥

विद्धे जिनकी मस्त स्थिती है । अंतर्मुखमें सदा मग्न है ।
अजानूबाहु पद्मांकुश है । अलक्ष्मुद्रा जिनकी ॥३॥

आडकुजी! है तुम्हे सहारे। दीन दुःखीयोको तुने उध्दारे।
शुक्लाम्बर है वस्त्र तुम्हारा। चिन्मय झाँकी जिनकी॥४॥

इच्छित फल भक्तोने पाया। कितनो को भव पार लगाया।
बरखा कर दो शांति सुखोकी। होली दरिद्रताकी॥५॥

भक्त काम कल्पद्रूप स्वामी। सहजासन में ब्रह्म पछानी।
'दास' तुम्हारा कुछना मांगे। आशा है दर्शनकी॥६॥

— श्री रा. मो. बेलूरकर, ग्रामगीताचार्य

६) आरती श्री संत सत्यदेव बाबांची
(तर्ज— आरती जय जगदीश्वरकी)

आरती सत्यदेव बाबा की। दयाघन ब्रह्मस्वरूपजी की। टिक॥
तुम्ही हो सत्यस्वरूप का ग्यान। सदा स्वानंद मस्त है ध्यान।
वृत्ति है निर्विकल्प विज्ञान। तुम्ही हो आत्म ज्योतीमहान॥
तर्ज-नशिले नयन झरे दिनरात। प्रेमकी सदा चले बरसात॥

बताकर सार।

दिया आधार।

किया भवपार॥

बहायी सुखाधार निजकी। दयाघन ब्रह्मस्वरूपजीकी॥१॥

सत्यही ईश्वर का है सार। विश्व को सत्य काही आधार।

तुम्ही हो दया शांति भंडार। किया है भक्तोंका उध्दार।

तर्ज- लगाते सहजासन चटमे । निरंजन माला चले घटमे ॥
 मुखमे गुरुनाम ।
 रहते गुरुधाम ।
 वृत्ती निष्काम ।

वाणी है अमर सत्य जीनकी । दयाधन ब्रह्मस्वरूपजीकी ॥२॥

सत्य-लहानुजी-तुकड्यादास । ब्रह्मरूप आडकुजीका दास ॥

आरती करता हूँ यह दास । पंच प्राणोका दीप-परकास ।

तर्ज- चिन्मय रूप पियारा है । तुम्हारा नाम उजारा है ॥
 चरण के पास ।

रहे यह 'दास' ।

सदा यही आस ।

अर्जी है देवकी नंदनकी । दयाधन ब्रह्मस्वरूपजीकी ॥३॥

ॐ ॐ ॐ

७) आरती लहानुजी बाबांची (चाल - आरती कुंजबिहारीकी)

आरती लहानुजी नाथाची । दयाधन दिव्य माऊलिची ।
 जगी मज थोर दिसे तुचि । सतचित पूर्ण स्वरूपाची ।
 ज्यावरी कृपा होई तुमची । सुखानंद दिसे स्वरूपाची ।

चाल - दिव्य असे साक्षी प्रभू तुच्छि । धरुनि आस चरणाची ॥

सोङ्गुनि संसार ।

घेऊनि आधार ।

अंतरी झालो स्थिर ।

वेधले मानस तत्पद स्वरूपाची । दयाघन दिव्य माऊलीची ।

आरती लहानुजी नाथाची । दयाघन दिव्य माऊलिची ॥१॥

उपोषनी तुम्ही बैसविले । संकटातुनी रक्षण केले ॥

अळ्कल डोळा ज्ञान दिधले । समाधिसुख अनुभविले ।

नयनी तेज संचरिले । अंगी रोमांच दाटीयेले ।

चाल - कैवल्य रूप दावियेले । आपुल्या पदी बैसविले ॥

दावुनि चमत्कार ।

वृत्ति एकाकार ।

ब्रह्मानंदी स्थिर ।

भेट ती निजसुख स्वरूपाची । दयाघन दिव्य माऊली ।

आरती लहानुजी नाथाची । दयाघन दिव्य माऊलीची ॥२॥

अनहंद वाद्य वाजे अंबरी । ओळविले सत्राविचे तिरी ।

शब्देविन संवाद वैखरी । दुजेविन अनुवाद अंतरी ॥

स्वरूप प्रकटले सत्वरी । कृपेतव लहानुजी शिवहरी ॥३॥

चाल - पंचतत्वाचा करुनि गोळा । भयभय तुटती घननिळा ॥

दास गाइ गुण ।
तिन्ही लोकी पुर्ण ।
ब्रह्म सनातन

स्वानंद सुख पद पावलो निरंतरची ।
दयाघन दिव्य माऊलीची ।

आरती लहानुजीनाथाची | दयाघन दिव्य माऊलीची ॥३॥
(श्री संत शंकर महाराज विरचित)

c) आरती प्रभू लहानुजीची

(चाल - घर आयो लक्ष्मण राम)

प्रभू ! न करी आता वेळ । दर्शन देई मला ॥४॥

नाम तुझे पतीत पावन । सांगती वेद पुराण ॥
सत्यज्ञान तूं देशिल मजला । त्याविन जीव बेफाम ॥१॥

निर्भयकरी तनमन सारे । बुध्दी गाई गुणगान ॥
सदा तुमची सेवा करणे । देई हेचि वरदान ॥२॥

पाप, कपट, छल, खोटी ममता । यांचा करवी नाश ॥
तुझी निर्मख ज्योती माझ्या । हृदयी हो प्रकाश ॥३॥

जप, तप, साधना, करुनि सारे । योग, याग अनुष्ठान ॥
तुझिये स्वरूपा वाचुनि नाही । अन्य दुजा उपराम ॥४॥

सोऽहं मंत्रा समजुनी जीवा । करवि प्रेम समान ॥
 प्रवृत्ति, निवृत्ति करोनी । एक जीब-शिव धाम ॥५॥
 भोळी भक्ती घेर्द प्रभूजी । करवी प्रेम प्रदान ॥
 'दास' तुझा मी करीतो आरती । सांडुनि देह गुमान ॥६॥
 (श्री संत शंकर महाराज विरचित)

९) आरती लहानुजी नाथाची
(चाल - आरती ज्ञानराजा)

जय लहानुजी नाथा । महाराजा समर्था ॥
 त्रिभुवनी तूची थोर । जगद्गुरु जगन्नाथा ॥४॥
 लहानुजी नाम सार । वेद शास्त्रांचा आधार ।
 संसार दुःख नासे । मिळता चरणीचे रज ॥१॥
 लहानुजी नाम घेता । सौख्य लाभले चित्ता ।
 काय वर्ण तुझे गुण । थकले शेषही गाता ॥२॥
 तू कृपेचा सागर । करी कृपा आम्हावर ।
 'दास' तूझा विनवितो । लीन होवूनी चरणावर ॥३॥
 जय लहानुजी नाथा । महाराजा समर्था ।
 त्रिभुवनी तूची थोर । जगद्गुरु जगन्नाथा ॥४॥
 (श्री संत शंकर महाराज विरचित)

१०) आरती स्वामी सत्यस्वरूपाची

(चाल – आरती ज्ञानराजा)

आरती ज्ञानरूपा । स्वामी सत्यस्वरूपा ।

कैवल्य रूप तुझे । सदगुरु ब्रह्मरूपा ॥४॥

मुळ मंत्र सोहं वाचे । जीव-शिव रूप साचे ॥

निजरूप दृष्टिपुढे । भावे वर्णू त्या अनंता ॥१॥

सत्‌चित्तानंदा । निजधामा सुखकंदा ॥

नेति, नेति शब्द वाचे । वेदा मौन त्या स्वरूपा ॥२॥

सोऽहं ब्रह्म हेचि खुण । अनुभविता स्वयंपुर्ण ॥

ऋषी, मुनी सनातन । हेचि नित्य घ्याती अजपा ॥३॥

तुचि सत्यरूप भरीलासी । लोकी, देही, विदेही ।

गुरु, शिष्य एक भेटी । साक्षी साक्ष आदिरूपा ॥४॥

अनहद वाघ नादे । वृत्ति अंतर्मुख राही ॥

संदेह सांडोनिया । ‘दास’ पावे त्या स्वरूपा ॥५॥

(श्री संत शंकर महाराज विरचित)

११) धुप आरती

सत्‌चित्त आनंदा, आत्मारामा, सुखकंदा ।

जयदेवा ! जय ब्रह्मस्वरूपा ! श्रीसदगुरुनाथा ॥

आरती ओवाळुनी तवचरणी, ठेवितसे माथा ॥५॥

चंद्र मंडलांतर्गत निर्मल, ब्रह्मरंध्रभुवनी ।
एकविस स्वर्गावरती आसन, साजे कुंजवनी ॥१॥

सहस्रदल पंकजी विराजित, गुफे माझारी ।
अतसिकुसुमसम कांति झळके, शुक्लांबरधारी ॥२॥

षडचक्रांचे देव वंदिले, तीर्थाटन झाले ।
द्विदल पंढरपुरी सदगुरु, पाहुनि मन घाले ॥३॥

सदृप-चिदृप आनंदात्मा, सज्जन दीनबंधू ।
करुणासागर पूर्ण उजागर, तारक भवसिंधू ॥४॥

प्राणापाने सोऽहं सूत्रे, काया-वाणी मने ।
त्रिगुण ताटी प्रसाद अर्पण, केलासे सुमने ॥५॥

रत्नजडित-सिंहासन लखलख, रंग-रंग भरिले ।
चिन्मय मूर्ति ध्यान गुरुचे, सोज्वळ मनि धरिले ॥६॥

श्रवण-पठन या प्रदक्षिणेने, गुरुवरदेश्वरिला ।
निजध्यासिता झानदीपाचा, प्रकाश संचरला ॥७॥

अनहद, वेणू शंख, झांजरी, घागरिया वाजे ।
मृदंग-वीणा-टाळ -नगारा, गगनांबरी गाजे ॥८॥

गीता-मंत्र-पुष्पांजलि वाहू गुरुपद अरविंदा ।
 प्रसाद-तीर्थ 'सिंघ' सेवुनि, पावे आनंदा ॥९॥
 सत्‌चित आनंदा आत्मारामा सुखकं दा ।
 रचियेता- झामसिंघ महाराज, आर्वी

१२) आरती सद्गुरुची

ओवाळा ओवाळा माझ्या सावळ्या राणा ।
 माझ्या सद्गुरुराणा ।
 पाचाही तत्वाच्या ज्योति लाविल्या जाणा ॥धृ.॥
 निराकार वस्तु कैसी आकारा आली ।
 सर्वांघटी व्यापक माझी सद्गुरु माऊळी ॥१॥
 सोळा सांधे बाहात्तर कोठड्या, काया रचीली ।
 नऊ खिडक्याचा रथ, आत मूर्ति बैसविली ॥२॥
 सप्तहि सागराचा वेढा कैसा घातला ।
 तुका म्हणे बाप माझा कनवाळू आला ॥३॥

१३) आरती श्रीरामाची

(चाल - जय जय सद्गुरु दिनदयाळा)
 घर आयो लक्ष्मणराम, पूरी में आनंद भयो ॥धृ.॥
 माता कौशल्या पुछने लागी,
 कहो लंकाकी बात, रामजी कहो लंकाकी बात ।

कितने दिन में रावण मारा, कितने दिन में रावण मारा ॥
सिता लाई संगात, पुरी में आनंद भयो ॥१॥
घर आयो लक्ष्मणराम ... पुरी में आनंद भयो ।

पुरी मारग में तीन वृक्ष है, दोन निमडा, एक आम, रामजी
दो निमडा एक आम ।

उसके नीचे प्रभूजी बैठे, उनके नीचे प्रभूजी बैठे ।

रघुपती राघव राम, पुरी में आनंद भयो ॥२॥

घर आयो लक्ष्मणराम ... पुरी में आनंद भयो ।

आठ घाट लक्ष्मणने रोके, शेष रोके भगवान ।

रामजी शेष रोके भगवान ।

दश दरवाजे अंगदने रोके, दश दरवाजे अंगद ने रोके ।

कुद पडे हनुमान, पुरी में आनंद भयो ॥३॥

घर आयो लक्ष्मणराम ... पुरी में आनंद भयो ।

घर घर गोबर आंगन लिपायो, मोतीयोने चौक पुराय ।

रामजी मोतीयोने चौक पुराय ।

माता कौशल्या करे आरती, माता कौशल्या करे आरती ।

तुलसीदास प्रभु गुण गाय, पुरी में आनंद भयो ॥४॥

घर आयो लक्ष्मणराम ... पुरी में आनंद भयो ।

१४) आरती तुळशी मातेची

जयदेवी, जयदेवी जय माये तुळशी ।
निज पत्राहुनि लघुत्तर त्रिभुवन हे तुळशी ॥५॥

ब्रह्मा केवळ मूळी मध्ये तो माते शौरी ।
अग्नी शंकर पिंडे, शाखा परिवारी ॥
सेवा करिती भावे सकळही नरनारी ।
दर्शन मात्रे पापे हरती निर्धारी ॥१॥
जयदेवी-जयदेवी.....

शीतल छाया भूतल व्यापक तु माते कैसी ।
मंजीरीची आवड कमळापती रमणाशी ॥
तव दलविरहीत राहे विष्णू उपवाशी ।
विशेष महिमा तुझा शुभ कार्तिक मासी ॥२॥
जयदेवी-जयदेवी.....

अच्युत माधव केशव पितांबरधारी ।
तुझे पुजन काळी जो हे उच्चारी ॥
तयाशी देशी संतती-संपत्ती सुखकारी ।
गोसावी सुत विनवी मजला तू तारी ॥३॥
जयदेवी-जयदेवी.....

१५) आरती श्रीकृष्णाची

आरती मनोभावे । गोपाल कृष्णाची ।
मंगल गाती गोपी । निज सुख प्राप्तीची ॥४॥
कालीया फणीवरी । नृत्यकरी मुरारी ।
गोपाल जगज्जीवना । मंजूळ वाजावितो वेणू ।
नटनाट रंग ज्याचा । प्रिया गोपिका रमणू ॥१॥
आरती मनोभावे.....

सुगंध अक्षतेचा । मळवट रेखियला ।
मृदुलेप सर्वा अंगी । स्वर्ण तेज झळकीला ।
पाहावया गोपिराजा । थोर सुमदाय जाहला ॥२॥
आरती मनोभावे.....

कनकाचे ताट करी । उभ्या गोपिका नारी ।
नारद तुंबर हो । साम गायन करी ॥३॥
आरती मनोभावे.....

जय देवादि वेद गर्जे । भाव सुफळ जाहला ।
आनंद सोठवेना । गोपि आणि गोपाळा ।
वदली व्यास वाणी । ऐसी माधवी लीला ॥४॥
आरती मनोभावे.....

विनवितो दास तुझा । एका जनार्दनी देखा ।

देखिली कृष्णमूर्ति । तेणे पावलो सूखा ॥५॥
आरती मनोभावे.....

१६) आरती श्री मारुतीची

जय देवा हनुमंता । जय अंजनीसुता ।
ॐ नमो देव देवा । राया रामाच्या दूता ।
आरती ओवाळीतो । ब्रह्मचारी पवित्रा ।
जय देवा हनुमंता ॥४॥

वानर रूपधारी । ज्याची अंजनी माता ।
हिंडता वनांतरी । भेट झाली रघुनाथा ।
धन्यतो रामभक्त । ज्याने मांडिली कथा ।
जय देवा हनुमंता ॥१॥

सीतेच्या शोधासाठी । रामे दिधली आज्ञा ।
उल्लंघूनी समुद्रतीर । गेला लंकेच्या भूवना ।
शोधूनी अशोकवना । मुद्रा टाकिली खुणा ।
जय देवा हनुमंता ॥२॥

सीतेसी दंडवत । दोन्ही कर जोङून ।
वन हे विध्वंसिले । मारिला अखिया दारुण ।
परतोनी लंकेवरी । केले लंकेचे दहन ।

जय देवा हनुमंता ॥३॥

निजबळे इंद्रजित । होमकरी आपण ।
 तोही त्वा विध्वंसिला । लघूशंका करुन ।
 देखोनी पळताती । महाभूते दारुण ।
 जय देवा हनुमंता ॥४॥

राम हो लक्षुमण । जरी पाताळी नेले ।
 तयाच्या शोधासाठी । जळी प्रवेश केले ।
 अहिरावण-महिरावण । क्षणामाजि मर्दिले ।
 जय देवा हनुमंता ॥५॥

देऊन भुभुःकार । नरलोक आटीले ।
 दीनानाथा माहेरा त्वा । स्वामिसी सोडविले ।
 घेऊनी स्वामी खांदी । अयोध्येसी आणिले ।
 जय देवा हनुमंता ॥६॥

हनुमंता नाम तुझें । किती वर्ण दातारा ।
 अससी सर्वाठायी । घरोघरी अम्बरा ।
 एका जनार्दनी । मुक्त झालो संसारा ।
 जय देवा हनुमंता ॥७॥

१७) श्री भगवान पांडुरंगाची संपूर्ण आरती

(सूचना: महाराष्ट्रामध्ये श्री पांडुरंगाची आरती आप आपल्या परिपाठाप्रमाणे तीन किंवा चार किंवा पाच कडव्यांची म्हटली जाते. आपण आपल्या आवडी प्रमाणे म्हणावी. सर्वांच्या सोईसाठी संपूर्ण आरती देत आहोत.)

युगे अद्वावीस विटेकरी उभा । वामांगी रुखुमाई दिसे दिव्य शोभा । पुंडलिकाचे भेटी परब्रह्म आले गा । चरणी वाहे भीमा उद्धरी जगा ॥१॥

जयदेव जयदेव जय पांडुरंगा । रुखुमाई वल्लभा राहीच्या वल्लभा पावेजिवलगा ॥४॥

तुळशी माळा गळा कर ठेवुनी कटी । कासे पिंताबर कस्तुरी लल्लाटी । देव सुरवर नित्य येती भेटी । गरुड हनुमंत पुढे उभे राहती ॥ जयदेव जयदेव ॥२॥

धन्य वेणू नाद अनुक्षेत्रपाळा । सुवर्णाची कमळे वनमाळा गळां । राही रुखुमाबाई राणीया सकळा । ओंवाळीती राजा विठोबा सावळा ॥ जयदेव जयदेव ॥३॥

ओवाळू आरत्या कुरवंडया येती । चंद्रभागेमार्जी सोडुनिया देती । दिंडया पताका वैष्णव नाचती । पंढरीचा महिमा वर्णवा किती ॥ जयदेव जयदेव ॥४॥

आषाढी कार्तिकी भक्त जन येती । चंद्रभागेमाजी स्नाने जे
करिती । दर्शन हेळामात्रे तयां होऊ मुक्ति । केशवासी
नामदेव, माधवासी नामदेव, भावे ओवाळिती ॥

जयदेव जयदेव ॥५॥

१८) आरती भगवान शंकराची

लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडी माळा ।

विषे कंठी काळा त्रिनेत्री ज्वाला ।

लावण्य सुंदर मस्तकी बाळा

तेथूनीया जळ निर्मळ वाहे झुळझुळा ॥१॥

जयदेव जयदेव जय शिवशंकरा

आरती ओवाळू तुज कर्पूरगौरा ॥धृ॥

कपुर्गौरा भोळा नयनी विशाळा ।

अर्धांगी पार्वती सुमनांच्या माळा ॥

विभुतीचे उधळण शितिकंठ निळा ।

ऐसा शंकर शोभे उमा वेल्हाळा ॥२॥

जयदेव जयदेव जय शिवशंकरा

आरती ओवाळू तुज कर्पूरगौरा ।

देवी दैत्यी सागर मंथन पै केले ।

त्यामाजी अवचित हलाहल उठिले ।

ते त्वा असुरपणे प्राशन केले ।
नीलकंठ नाम प्रसिध्द झाले ॥३॥

जय देव जय देव जय शिवशंकरा
आरती ओवाळू तुज कर्पूरगौरा ।

व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी ।
पंचानन मनमोहन मुनीजन सुखकारी ।
शतकोटीचे बीज वाचे उच्चारी ।
रघुकुल तिळक रामदासा अंतरी ॥४॥

जय देव जय देव जय शिवशंकरा
आरती ओवाळू तुज कर्पूरगौरा ।

५) मंत्र पुष्पांजली व शांतिपाठ विभाग ...

(आरती नंतर म्हणावे)

१ अ) ॐ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तनि धर्माणि प्रथमान्यासन्।
 तेहनाकं महिमानः सचंत यत्र पूर्वं साध्याः संति देवाः ॥१॥
 ॐ राजाधिराजाय प्रसह्यसाहिने । नमो वयंवैश्रवणाय कुर्महि ।
 स मे कामान् काम कामाय मह्यं कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ॥२॥
 कुबेराय वैश्रवणाय । महाराजाय नमः।
 ॐ स्वस्ति साम्राज्यं भौज्यं स्वराज्यं वैराज्यं
 पारमेष्ठ्यं राज्यं महाराज्यमाधिपत्यमयं समंतपर्यार्डिस्यात्
 सार्वभौमः सर्वायुष ।
 आंतादापरार्धात् पृथिव्यै समुद्रपर्यंताया एकराङ्गिति ॥३॥
 तदप्यैषः श्लोकोभिगीतो मरुतः परिवेष्टरो मरुतस्यावसन् गृहे ।
 आविक्षितस्य कामप्रेविश्वेदेवाः सभासद इति ॥४॥
 एकदंतायविघ्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नोदंती प्रचोदयात्।
 ॥ मंत्रपुष्पांजली समर्पयामि ॥

ब) या ते या तुलसी पत्र पुष्पमाला ।

या पंचमाला । सहजा कृपाला, अंबिके यात्रा ।

रुखिमणी वदंते । द्वारके राजा जय कृष्णदेवा ।

मंत्र पुष्पांजली समर्पयामी, नमस्कारोभिच नमस्करोमि।

- क) असितगिरी समंस्यातकज्जलं सिंधुपात्रे ।
 सुरतरुवर शाखा, लेखनी पत्रमुर्वी ॥
 लिखति यदि गृहित्वा, शारदा सर्वकालम् ।
 तदपि तवगुणानामीश पारं न याति ॥
- इ) घालिन लोटांगण, बंदिन चरण, डोळ्याने पाहिन रुपतुझे
 प्रेमे आलिंगन, आनंदे पुजीन, भावे ओवाळ्ठीन म्हणे नामा ॥१॥
 त्वमेव माताच् पिता त्वमेव, त्वमेव बंधुश्च सखात्वमेव ।
 त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्व ममदेव देव ॥२॥
 कायेन वाचा मनसेनन्दियैर्वा, बुध्दयात्मना वा प्रकृति स्वभावात् ।
 करोमी यद्यत् संकलं परस्मै, नारायणायेति समर्पयामी ॥३॥
 अच्युतम्, केशवं, रामनारायणं, कृष्णदामोदरं वासुदेवहरिम् ।
 श्रीधरं, माधवं, गोपिकावल्लभं, जानकीनायकं, रामचंद्रभजे ॥४॥
- इ) कर्पूरगौरं, करुणावतारं । संसार सारं भूजगेद्र हारम् ।
 सदावसंत हृदयारविंदे । भवंभवामी सहितं नमामी ।
 मंदारमाला कुलितालकाय कपाल माला दिवसे कराय ।
 दिव्यांबराय दिगांबराय । नमः शिवाययैच नमः शिवाय ।

फ) हरे राम, हरे राम, राम-राम हरे हरे ।
 हरे कृष्ण, हरे कृष्ण, कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।
 पुंडलिक वरदा हरी विद्वूल, श्री ज्ञानदेव, तुकाराम ।
 जनार्दन, एकनाथ महाराज की जय ।

२) शांतिपाठ

ॐ सहनाववतु । सहनौ भुनक्तु ।
 सहवीर्य करवावहै ॥
 तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहे ॥
 ॐ शांतिः! शांतिः!! शांतिः!!!

३) विनवणी

श्री अनंता मधुसुदना । पद्मनाभा नारायणा ।
 जगत व्यापका जनार्दना । आनंदघना, अविनाशा ॥१॥
 सकल देवाधिदेवा । कृपाकू बा जी केशवा ।
 महानंदा महानुभवा ! सदाशिवा, सहजरूपा ॥२॥
 चक्रधरा विश्वंभरा । गरुडध्वजा करुणाकरा ।
 सहस्रपादा सहस्रकरा । क्षिरसागरा, शेष शयना ॥३॥

कमलनयना, कमलापति । कामिनी मोहना, मदनपूर्ती ।
भवतारका, धरित्या क्षिती । वामनमूर्ती त्रिविक्रमा ॥४॥

अगाये सगुणा-निर्गुणा । जगज्जनित्या, जगत्‌जीवना ।
बसुदेव, देवकी नंदना । बाल्हरांगणा बाल्कृष्णा ॥५॥

तुका आला लोटांगणी । मज ठाव घावाजी चरणी ।
हिच करितसे विनवणी । भवबंधनी सोडवावे ॥६॥

४) मागणे

मागणे एक तुजप्रती आहे । देशीलतरी पाहे पांडुरंगा ॥१॥

यासंताशी निरवी हेच मज देई ।

आणिक दूजे काही न मागू देवा ॥२॥

तुका म्हणे आता उदार तु होई ।

मज ठेवी पायी संताचिया ॥३॥

५) जयघोष

अ) अनंत कोटी, ब्रह्मांड नायक,
महाराजाधीराज, योगीराज,
श्री लहानुजी महाराज अनुग्रहीत,
श्री सत्यदेव बाबा कृपांकित,
भक्तवत्सल, संकटमोचन,
परब्रह्म, परमहंस, पिंपळखुटा निवासी
समर्थ सद्गुरु, माऊली
श्रीसंत शंकरबाबा महाराज की जय ॥

जयघोष

ब) श्री समर्थ सद्गुरु लहानुजी, सत्यदेवबाबा कृपांकित,
पिंपळखुटा निवासी, मंगलदायी, विघ्नविनाशी,
भक्त भुषण, भागीरथी नंदन ।
श्री सद्गुरु शंकरबाबा महाराज की जय ।
शब्दरचना - श्री.बाबाराव गेडाम (संतदास)

६) मंगलार्थके विभाग ...

- १) झाले सज्जची हे वधू-वर अता, लग्नास या मंडपी ।
आला सर्व धर्म समाज मोह धरुनी, कर्ते पुढारी तयी ॥
देशाच्या घटका तुला स्मरण हे, देतात उत्साहनी ।
घेई नित्य व्रता सुकिर्ती करण्या होई गृहस्थाश्रमी ॥
राष्ट्राच्या सुख सोईला मदत ही, कार्यार्थ आली तुला ।
आहे तो गुरुदेव साह्य अपुला,
कुर्यात् सदा मंगल ॥१॥
- २) दोघे मित्र बनोनी प्रिय अपुल्या, भुदेवतेला स्मरा ।
देशाचे भवितव्य उज्ज्वल करा, जातीयता ही हरा ॥
बोला ‘मानवधर्म एक अपुला’, ना अन्यथा भावना ।
नांदा धोरण हेच ठेवूनि पुढे, सांगा जना सज्जना ॥
छ्या हे बंधन बांधुनी वर-वधु, उध्दारावयासी कुला ।
चिंता तो मनी पुज्य गांधी अपुला,
कुर्यात् सदा मंगलम् ॥२॥
- ३) बाळे ! आश्रय हा तुला सततचा, विश्वास घे यापरी।
साक्षी ठेवूनिया प्रभुस अपुल्या, सेवा मिळूनी करी ॥

आले भाग्य तुझे पुढे म्हणूनिया, हा जोड देवापरी ।
 झाला प्राप्त तुला, प्रसन्न हृदये, राहील जन्मांतरी ॥
 नांदा सुंदर जोडपे मिळूनिया, सत्कार्य साधा घरी ।
 सेवा मंडळ वाढू घ्या व्द्य-करी,
 कुर्यात् सदा मंगलम् ॥३॥

- ४) मित्रा ! घे वचनास या समजुनी, तू पोर नाही अता।
 आली एक जबाबदारी तुजला, घे एक पत्नीव्रता ॥
 ज्याने देश तुला तुझाच भुषवी, ती वाढवी तू प्रथा।
 जैसे राम-सिता, सती, अनुसया, अत्री तसे व्हा स्वतः ॥
 भोगासाठीच लग्न हे नसुनिया, आदर्श मानव्यता ।
 दावा आचरुनी अशी सुरकथा,
 कुर्यात् सदा मंगलम् ।
- ५) साधुसंत, वडील, प्रेमीजन, हे नेते, पुढारी इथे ।
 तुकड्यादास म्हणे असे शुभघडी, दोघाचिया संमते ॥
 नांदा सुंदर जोडपे म्हणुनिया, सत्कार्य साधावया ।
 घाला माळ तशी परस्पर गळा, कुर्यात् सदा मंगलम् ।

(वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज)

(श्रीसंत शंकर महाराज विरचित)

- ६) यावे श्री गणनायका, गजमुखा । लग्नाशी या मंडपी ।
 ब्रह्मा, विष्णु, महेश्वरा, गुरुवरा । अत्री, अनुसया तपी ।
 लक्ष्मी, पार्वती, सावित्री, सरस्वती । पांडूरंग-रुद्रिमणी ।
 क्रष्णी-मुनीगण, गण गंधर्व, सर्वही । राम-सिता, नंदिनी ।
 साक्ष ठेवूनिया तुम्हास सकला । वंदुनिया मंडपी ।
 दास म्हणे झाले प्राप्त तुम्हा प्रसन्न हृदयी ।
 कुर्यात् सदा मंगलम् ।
- ७) यावे नवनाथादी सर्वही अता । ज्ञानेश्वर माऊली ।
 श्री निवृत्ती, सोपान, मुक्ताई ईथे । आशिष देण्या भली ।
 मायबाई, आडकूजी परमहंस येथे । येवूनिया चिंतनी ।
 श्री राष्ट्रसंत तुकडोजी वंदिता । उपस्थित हो पावनी ।
 दास म्हणे शुभाशीर्वाद फळण्यां वधू-वरा ।
 कुर्यात् सदा मंगलम् ।
- ८) दोघेही वचनास पाळूनी अता । नाभिन्न व्हावे कधी ।
 पूर्ण आयुष्य जावो सुदृढपणे । अप्रेमे न होता कधी ।
 सेवाची घन मिळे जसे जीवनी । मान्य तो दोघासही ।
 हेचि हक्क तुम्हा स्फुरे उभयता । दैती स्मृती संत ही ॥

पुढे सत्य असाची पुत्र निपजो । जो स्वधर्मी शोभला ।
 दास म्हणे आशीर्वाद तुम्हा उभयता ।
 कुर्यात् सदा मंगलम् ॥

- ९) आले मंगल स्थळी वधू-वर ते । सत्कामना घेवूनी ।
 दोघेही सुखी-असा प्रेमे मिळोनी । संसार श्रमातूनी ।
 वाढो धन-धान्य सुरम्य सदनी । मांगल्य ज्यांचे घरी ।
 येता सज्जन, थोर, मान्य अतिथी । सत्कार त्यांचा करी ॥
 दास म्हणे नांदा सुंदर जोडपे मिळूनिया ।
 कुर्यात् सदा मंगलम् ॥
- १०) आली लग्न घटी समीप नवरा । लग्नाचिया मंडपी ।
 सर्व समाज मेड धरूनी बसले । अक्षदा उघळती ॥
 वागा आता दोघेही प्रेमे मिळूनी । आशीर्वदि अर्पिती ।
 अग्नी तुम्हा समोर साक्ष ठेवूनी । विश्वास देण्यापरी ।
 साधूसंत तुम्हा वरदान देण्या । आदर्श दावा परी ।
 दास म्हणे प्रेमे एकमते जीवन भूषवी ।
 कुर्यात् सदा मंगलम् ॥
 वधूवर्यो शुभं भवतू सावधान।

७) वैदिक प्रार्थना

अ) हरिः उँ॑ ।

ईशावास्यम् इदम् सर्वम् ।

यत् किंच जगत्यां जगत् ।

यत् त्यक्तेन भुंजीथाः

मा गृधः कस्यस्विध्दनम् ॥ १॥

ईशोपनिषद्

ब) उँ॑ असतो मा सद्गमय

तमसो मा ज्योतिर्गमय

मृत्योर्मा॒ऽमृतंगमय ॥

उँ॑ शांति ! शांति ! शांति !!!

॥ॐ॥

c) राष्ट्रवंदना

(तर्जः जन-गन-मन अधिनायक)

तन-मन-धन से सदा सुखी हो, भारत देश हमारा ।
 सभी धर्म अरु पंथ पक्ष को, दिल से रहे पियारा ॥
 विजयी हो, विजयी हो, विजयी हो, भारत देश हमारा ॥ टेक ॥

निर्भय हो यह देश की माता, मंगल किर्ति कराने ।
 सत्य-शील अरु निर्मल मन से, वीरो को उपजाने ॥
 सदगुणी हो यह देश की जनता, जीवन सुख सजवाने ।
 रंक-राव-पंडीत-भिकारी, सबको सुख दिलवाने ॥
 विजयी हो! विजयी हो! विजयी हो! भारत देश हमारा ॥१॥

स्पृश्यास्पृश्य हटे यह सारा, देश-कलंक मिटाने ।
सबके मन कर्तव्यशिल हो, धन-उद्योग बढाने ॥
सबका हो विश्वास प्रभू पर, अपनी शक्ति बढाने ॥
ब्रह्मचर्य, अध्यात्म, दैविगुण घर घर में प्रगटाने ।
सारा भारत रहे सिपाही, शत्रू को दहशाने ।
तुकड़यादास कहे स्फूर्ति हो, सबको भक्ति कराने ॥
विजयी हो! विजयी हो! विजयी हो! भारत देश हमारा ॥२॥

रचियता - वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज